

"Mor Valebø"

Å intervju Ingrid Spirdalen er en opplevelse i seg selv. Det er som å komme opp i et kokende makrellstim. Du slenger uti et lite agn i form av et spørsmål eller tema, og hun kaster seg grådig over det og er fanget. Fra da av trenger du ikke spørre mer. Gestikulerende med armer, hode og føtter legger hun i vei, og du får svar på spørsmålet ditt og litt til – og enda litt. Hun liker å skravle, sier hun, og jeg retter det forsiktig til "å prate". For dama driver ikke med skravl. Hun er reflektert, filosofisk, oppdatert og så utrolig engasjert – i det meste, virker det som.

Men det var så vidt jeg fikk komme på besøk.

- Kan det være noe mer å spørre ei gammel kjerring om nå da? protesterte hun i telefonen. Jeg har da vært i menighetsbladet en gang før, hvis det ikke er to ganger.

Dette var jeg forberedt på, og derfor hadde jeg en parade klar.

- Jo, det er vel så, men denne gangen gjelder det koret som du leder. Det som deltok på jubileet oppe i Luksefjell kapell.

Og dermed har jeg tatt innersvingen på henne.

- Å, jasså, sier du det! Jamen så hyggelig da! Nei, tenk det da! Det var utrolig koselig! Når kommer du? Javel, også lager jeg litt formiddagsmat, så kan vi kose oss litt.

Og besøket, som jeg tenkte skulle ta et par timers tid, ble til det dobbelte.

Ingrid

Og samtidig hadde jeg fått et problem: Hvordan skulle jeg få laget et intervju til menighetsbladet, når jeg satt med stoff til en roman?

Jeg har tillatt meg å kalle Ingrid for Mor Valebø. Jeg er ikke i tvil om at det er mange i Valebø som er glad i bygda si, men det er nå Ingrid jeg har truffet, og maken til stedskjærlighet har jeg ikke vært vitne til før. Ute på gårdsplassen stopper hun meg og peker rundt. Og med ei myrsnipes hjertevarme beskriver hun bygda og innbyggerne. Der bor den og der bor de. Og det er slike fantastiske mennesker. Så flinke og arbeidsomme, så snille og gode, og de har slike utrolige unger. Også utsikten da.

Riktignok gror det litt igjen, men

Spidalen

fremdeles kan hun følge Dalen-båtene på Nordsjøspeilet, enten de heter Victoria eller Henrik Ibsen. Og det er så vakkert, og det er så gildt.

- Kan du skjønne at ikke flere vil bo i Valebø? spør hun, eller at noen kan flytte her i fra?

Og jeg tenker: Du gode Ingrid, med den kjærlighet du skildrer barnet ditt, kan jeg godt forstå at du undrer deg. Og før jeg har tenkt tanken ut, fortsetter hun:

- Derfor brenner jeg slik for skolen. Vi må ikke miste den! Den betyr så mye for oss her oppe, og jeg føler at mister vi den, er det kroken på døra. Hun puster tungt som ei mor over et barns sykeseng.

For et fyrverkeri! Tenk å kunne ha et

slik engasjement når en er kommet i såpass høy alder. Hun har vist meg med ei smal glipe mellom tommeltott og pekefinger at hun er sååå langt fra åtti. Og det betyr 78.

- Men det var jo ikke for å høre meg gnåle om disse tinga du kom. Sett deg nå inn i stua, så vi får komme til saka. Og det gjør vi. Mens makrellstimen flyr frem og tilbake mellom kjøkken og stue, forteller hun om et rikt, rikt liv, med oppturer og nedturer. Og mens jeg blir rørt til tårer av sorg og glede, sier Ingrid:

- Jeg kan ikke gråte lenger. Jeg tror ikke jeg har grått på 15 år. Jo, forresten, når jeg hører vakker sang og musikk, kan nok tårene komme. Men ellers har jeg vært i situasjoner der jeg synes jeg burde ha grått, men ikke fått det til. Jeg vet ikke hvorfor. Det hender jeg skammer meg over det.

Kanskje Ingrid "er tom for tårer"?

Tidlig mistet hun mannen sin i kreft.

Tidlig hadde hun ansvar alene for tre mindreårige. Trang økonomi. Ingen utdanning. Så mistet hun også sønnen Rune i kreft.

- Da jeg kom inn i kapellet og så kisten framme ved alteret, falt jeg totalt sammen. Jeg gråt og gråt og gråt. Jeg var helt hysterisk, minnes hun.

Hun har satt seg ned. Og hendene hennes ligger rolige og åpne i fanget.

- Men det er noe i at tiden leger alle sår. Tross alt er ikke smerten så intens lenger, og jeg er ikke av den typen som kan sette meg ned og sture eller tvinne tommeltotter.

(forts. side13)

"Mor Valebø" (forts. fra side 9)

Og dermed er "stimen" på vei mot kjøkkenet igjen. Og så kan vi spise. Til velsmakende mat får jeg høre om hobbyer og interesser. Jeg konkluderer med at hun er en kløpper med håndarbeid og har lest et halvt bygdebibliotek.

Men det er musikken og sangen som har hatt og har den største plassen hjertet hennes. Da hun var lita jente og ute og gjette, hadde hun med seg strikketøy og skolens sangbok. Og når hun ble riktig inspirert, sang hun fritt og freidig ut i Guds skjønn natur, - og likte det. Siden har turen gått til Oslo hvor hun jobbet 5 år i et landbruksfirma samtidig som hun tok sangtimer og opplæring på Musikkakademiet.

- Det er ikke blitt så mye utdannelse på meg, sier Ingrid, og jeg aner en liten sårhet i stemmen. Det ble bare ikke til det. Jeg sier alltid at livet har lagt seg så fint til rette for meg, på alle vis, men dette med skolegang og utdannelse ble det aldri noe av. Jeg vet ikke helt hvorfor. Kanskje det har hatt med mangel på mot å gjøre, at jeg ikke har våget. Men du kan godt skrive at jeg har lært kordireksjon av selveste organist Kleive.

Sitt første kor ledet hun i 15-16 års alderen. Hun husker med glede hvordan de ble invitert rundt omkring i Telemark og enda lengre for å opptre. Og jeg benytter anledningen til å rettferdiggjøre besøket:

- Ja, og nå leder du altså Bygdekoret i Valebø

Valebø bygdekor synger ved kirkejubileet i Lukseffell 8. juni

Og dermed er både Mor Valebø og makrellen i flyt igjen.

- Du skulle bare vite for ei utrolig gruppe det er, stråler hun og legger hendene på brystet. De er slike positive ja-mennesker. Det ble f. eks. snakk om å ha ei lita, intern avis, og straks var det noen som sa: Det kan vi ta. Er ikke sånt kjempefint da? Jeg føler det som en berikelse hver gang vi er sammen. Sangglede og omsorg for hverandre binder oss sammen. Da blir sangen glad også. Vi finner sanger sammen, også lager jeg noen stemmer inntil, og dermed er det gjort. Reper-toaret er mangfoldig så vi kan brukes i de fleste sammenhenger. Nå skal vi arrangere treff for gullkonfirmantene her. Kan ikke vi hjelpe til med det da? sa noen. Og dermed var det iboks, både med sang og servering. Er det ikke herlig? Er det ikke fint? Åh, livet er så godt og rikt! Også er det en ting som er viktig: Vi er ganske alminnelige mennesker, med hver vår stemme. Det er ikke noe høytidelig opptaksprøve for å bli godtatt, skjønner du.

(forts. side 15)

"Mor Valebø" (forts. fra side 13)

Ja, jeg skjønner utmerket vel. Her er det sanggleden som teller, og Ingrid må være den fødte inspirator!

- Men, du, jeg må være rettferdig. Vi hadde ikke fått til det vi gjør og hadde ikke hatt det så morsomt hvis det ikke hadde vært for Bjørn Brenne. Det er han som lager musikken for oss. Han er helt proff og får det riktig til å svinge.

Ja, mor Valebø fornekter seg ikke. Men jeg kan ikke forlate Ingrid uten å ha frittet henne litt ut om "Kongens sølv". Den fikk hun for innsatsen i søndagsskolen og organisttjenesten gjennom mange, mange år.

- Det må da ha vært fantastisk å få en slik æresbevisning og å møte selveste kongen?

- Du, vet du hva? sier hun og setter seg ytterst på stolen. Han var et fantastisk menneske å være sammen med. Han var så god en mann! Du verden så glad jeg er i kongen! Men jeg må innrømme en ting: Det aller største var nok øyeblikket på grendehuset, da det gikk opp for meg at jeg var hovedpersonen den kvelden, og da hele salen reiste seg for meg og viste både ærbødighet og takknemlighet for det jeg hadde gjort.

Det gjorde noe med meg - jo, jeg må få ta såpass i.

Og jeg kan høre en liten vibrasjon i stemmen, men ser ingen tårer.

Ingrid, tenker jeg. Ingrid.

Vet hun om at det betyr vakker?

Som hun passer til navnet!

Jeg forlater Mor Valebø, mett, og mye rikere enn da jeg kom. *køs*

VIKTIGE TELEFONER

GJERPEN MENIGHETSKONTOR

Kontoret er åpent:

Tirsdag og torsdag: kl. 10.00 - 15.00

Onsdag: kl. 10.00 - 12.00

Tlf. 35 50 63 30 – Fax 35 50 63 31

E-post til menighetskontoret kan sendes til:
gjerpen.menighet@skien.kommune.no

Sekretær: Ranveig Moe

Kirketjener: Morten Kristiansen

Mobiltlf. 40 40 65 67

Kirken: Tlf. 35 50 63 37

Kantor: Kjell M. Frigstad

Tlf. 35 50 63 65 (privat 35 54 63 19)

Sokneprest: Thor Egil Abrahamsen

Tlf. 35 50 63 32 (mobil 91 69 47 41)

Kapellan: Svein Lindebø

Tlf. 35 50 63 36 (mobil 97 18 50 48)

Soknediakon: Torbjørn Evensen

Tlf. 35 50 63 34 (privat 35 59 32 81)

Formann i menighetsrådet:

Astrid Flatin

Tlf. privat 35 52 09 06

Gaver til Gjerpen menighet:

Felles gironummer: 2610.26.06174

UTLEIE AV LOKALER

I MENIGHETSHUSET

Kontakt: Grethe og Bjørn Solbakken

Telefon 35 59 01 69

VALEBØ KAPELL

Kirketjener: Kristian Lunde

Telefon 35 54 48 36

Organist: Lise Vittersø

Telefon 35 59 33 69

LUKSEFJELL KAPELL

Kirketjener: Geir Åge Ballestad

Telefon 35 52 25 37

Organist: Nils Terje Sneltvedt

Telefon 35 52 93 53